

JURBARKO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS DĖL JURBARKO RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO 2021 METŲ VEIKLOS ATASKAITOS

2022 m. kovo 31 d. Nr. T2-76

Jurbarkas

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 19 punktu, Jurbarko rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento, patvirtinto Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2015 m. rugsėjo 24 d. sprendimu Nr. T2-255 „Dėl Jurbarko rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“, 251–253 punktais, Jurbarko rajono savivaldybės taryba **n u s p r e n d ž i a**:

Pritarti Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 2021 metų veiklos ataskaitai (pridedama).

Šis sprendimas per vieną mėnesį nuo paskelbimo arba įteikimo suinteresuotai šaliai dienos gali būti skundžiamas Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyriui (Laisvės al. 36, Kaunas) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba Regionų apygardos administracinio teismo Kauno rūmams (A. Mickevičiaus g. 8A, Kaunas) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Savivaldybės meras

Skirmantas Mockevičius

PRITARTA
Jurbarko rajono savivaldybės tarybos
2022 m. kovo 31 d. sprendimu Nr. T2-76

JURBARKO RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO 2021 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

1. ĮSTAIGOS TIKSLAI IR PAGRINDINĖS VEIKLOS KRYPTYS

Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2014 m. lapkričio 27 d. sprendimu Nr. T2-331 „Dėl Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro steigimo“ nuo 2015 m. sausio 1 d. įsteigtas Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, kuris įregistruotas Juridinių asmenų registre 2015 m. sausio 5 d. Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (toliau – Biuras) – Savivaldybės biudžetinė įstaiga, turinti juridinio asmens teises, įmonės kodas 303506461.

Pagrindinė Biuro veikla – visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų organizavimas ir teikimas fiziniams ir juridiniams asmenims savivaldybės teritorijoje. Biuras savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Jurbarko rajono savivaldybės tarybos sprendimais, Jurbarko rajono savivaldybės mero potvarkiais, Jurbarko rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais, Biuro nuostatais bei kitais teisės aktais.

Biuro finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais.

Misija – gerinti Jurbarko rajono gyventojų sveikatą, skatinant asmeninę ir bendruomeninę atsakomybę už ją.

2021 m. Jurbarko rajono savivaldybėje mokinių visuomenės sveikatos priežiūros, visuomenės sveikatos stiprinimo ir visuomenės sveikatos stebėsenos funkcijos buvo finansuotos iš Valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos, skirtos savivaldybės biudžetui Sveikatos apsaugos ministerijos kuruojamoms valstybinėms (valstybės perduotos savivaldybėms) funkcijoms vykdyti. Visos 2021 m. iš šios dotacijos finansuotos priemonės vykdytos vadovaujantis galiojančiais teisės aktais, atsakingų institucijų parengtomis metodinėmis rekomendacijomis, atsižvelgiant į paskutiniųjų metų savivaldybės sveikatos stebėsenos rodiklius, gyventojų gyvenamosios tyrimo rezultatus, pagal galimybes atsižvelgiant į rajono gyventojų, bendruomenių pageidavimus.

Įstaigos vadovas. Biuro direktorė Diana Griškuvienė įstaigai vadovauja nuo 2015 m. gruodžio 28 d. Įstaigos vadovavimo darbo stažas – 5 metai. Išsilavinimas – aukštasis universitetinis, mokslinis laipsnis – socialinių mokslų magistro.

Biuro direktorės iniciatyva buvo parengta ir pateikta projektinė paraiška Europos sąjungos agentūrai (gautas finansavimas 137 798,82 tūkst. Eur. projekto veiklų vykdymui, Biuro patalpų remontui bei automobilio įsigijimui).

Taip pat Biuro direktorės iniciatyva 2020 m. buvo parengta, o 2021 m. kovo 18 d. pasirašyta Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų įgyvendinimo Lietuvoje projekto programos „Sveikata“ atviro kvietimo „Ikimokyklinio ir mokyklinio ugdymo įstaigų sveikatos kabinetų aprūpinimas metodinėmis priemonėmis“ sutartis. Už gautas lėšas (gautas finansavimas 83 576,68 Eur) bus atnaujinami ikimokyklinio ir mokyklinio ugdymo įstaigų sveikatos kabinetai (Jurbarko Antano Giedraičio-Giedriaus gimnazijoje; Veliuonos Antano ir Jono Juškų gimnazijoje; Eržvilko gimnazijoje, Šimkaičių Jono Žemaičio pagrindinėje mokykloje ir Smalininkų Lidijos Meškaitytės pagrindinėje mokykloje) ir visos rajono ugdymo įstaigos bus aprūpintos metodinėmis priemonėmis.

Biuras, būdamas Savivaldybių visuomenės sveikatos biurų asociacijos (toliau – SVSBA) nariu, dalyvavo SVSBA veiklose, kartu su kitais SVSBA nariais teikė pasiūlymus dėl

---

bendradarbiavimo ir valstybės, savivaldybės institucijų, sveikatos priežiūros įstaigų veiklos kokybės tobulinimo, teisės aktų, reglamentuojančių visuomenės sveikatos sritį, keitimo, dalyvavo įvairių SVSBA darbo grupių veikloje.

2021 m. Biuro darbuotojai toliau aktyviai dalyvavo COVID-19 pandemijos valdyme: dirbo Jurbarko rajono savivaldybės mobiliame tyrimų punkte, dalyvavo organizuojant gyventojų ir moksleivių ištyrimą greitaisiais serologiniais testais „AMP Rapid Test SARS-CoV-2 IgG/IgM“, vykdė COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) atvejo ir protrūkio epidemiologinę diagnostiką savivaldybės teritorijoje esančiose ugdymo įstaigose.

Biuras, nepaisant bendradarbiavimo su Nacionaliniu visuomenės sveikatos centru prie Sveikatos apsaugos ministerijos Tauragės departamento Jurbarko skyriumi (toliau – NVSC Jurbarko skyrius) ir Jurbarko rajono pirminės sveikatos priežiūros centru (toliau – Jurbarko r. PSPC), sėkmingai vykdė Jurbarko rajone visuomenės sveikatos priežiūros veiklą, visiškai panaudojo 2021 m. skirtą specialiosios tikslinės dotacijos finansavimą.

2021 m. buvo pilnai įvykdytos Biurui pavestos veiklos ir programos (Psichikos sveikatos prevencijos programos, kurioms paskirtos tikslinės lėšos).

Direktorė dalyvavo įvairiuose seminaruose, mokymuose, pasitarimuose, kvalifikacijos tobulinimo kursuose. Didelis dėmesys buvo skiriamas visų Biuro darbuotojų kvalifikacijos tobulinimui. Parengtas darbuotojų kvalifikacijos kėlimo planas.

Biuro veiklos kryptys:

- Jurbarko rajono savivaldybės gyventojų gyvenamos ir elgsenos stebėsenos ir jos pokyčių analizė (monitoringas);
- visuomenės sveikatos stiprinimas Jurbarko rajono savivaldybės bendruomenėse, žinių apie sveiką gyvenimą sklaidymas ir sveikos gyvenamos propagavimas;
- traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija;
- asmens higienos formavimas;
- imunoprofilaktika;
- aplinkos sveikatos stiprinimas;
- užkrečiamųjų ligų profilaktika (gripo, pedikuliozės, niežų ir kt.);
- psichikos sveikatos stiprinimas;
- tinkama mityba ir nutukimo prevencija;
- psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija (narkotinių medžiagų, alkoholio ir tabako gaminių vartojimo);
- fizinio aktyvumo skatinimas (įvairios fizinio aktyvumo formos, tinkančios įvairaus amžiaus gyventojams);
- lėtinių neinfekcinių ligų prevencija (širdies ir kraujagyslių, onkologinių ligų, cukrinio diabeto ir kt.);
- lytiškumo ugdymas;
- motinos ir vaiko sveikatos stiprinimas (paskaitos, fizinio aktyvumo užsiėmimai);
- vaikų ir jaunimo sveikos gyvenamos skatinimas bendrojo lavinimo ugdymo įstaigose;
- visuomenės sveikatos priežiūros specialistų veiklos ugdymo įstaigose koordinavimas;
- sveikatos programų, projektų organizavimas ir įgyvendinimas Jurbarko rajono savivaldybėje;
- metodinės medžiagos Jurbarko rajono gyventojams, susijusios su sveikatinimo veikla, kūrimas ir sklaida;
- bendradarbiavimas su socialiniais partneriais, siekiant gerinti sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą.

Teikiamos paslaugos:

1. Informacijos sklaida savivaldybėje apie sveikatą ir jos išsaugojimą (informavimas).

Paslauga: informacijos sklaida apie sveikatą ir jos išsaugojimą.

Turinys: informacinės medžiagos sklaida apie sveikatą ir jos išsaugojimą įvairioms gyventojų grupėms (pagal amžių, socialinį statusą, rizikos grupes ir kt.).

Sudedamosios dalys: informacijos parengimas ir sklaida pagal poveikio sritis / tikslines grupes.

Būdai ir formos: informacinės medžiagos sklaida per įvairias žiniasklaidos priemones (pranešimai ir straipsniai vietinėje spaudoje), informacijos sklaida per socialinius tinklalapius, leidiniuose ir internete, standai ir kt.

2. Visuomenės sveikatos stebėsenos (monitoringo) organizavimas ir vykdymas.

Paslauga: visuomenės sveikatos stebėsenos organizavimas ir vykdymas.

Turinys: Biuras vykdo ikimokyklinio ir mokinio amžiaus asmenų sveikatos stebėseną (profilaktinių sveikatos patikrinimų, traumų, susirgimų, užkrečiamųjų ligų) bei atlieka atrankinius Jurbarko rajono savivaldybėje sveikatos tyrimus (sergamumo, nelaimingų atsitikimų ir kt.) pagal prioritetines veiklos sritis.

Sudedamosios dalys: duomenų rinkimas, kaupimas, analizė ir vertinimas.

Būdai ir formos: raštu / žodžiu.

3. Sveikatą stiprinančių renginių organizavimas ir vykdymas.

Paslauga: paskaitų ir praktinių užsiėmimų apie sveikatos išsaugojimą ir stiprinimą organizavimas ir vykdymas.

Turinys: sveikos gyvensenos įgūdžių formavimo organizavimas ir vykdymas (sveika mityba ir nutukimo prevencija, streso valdymas, aplinkos sveikata, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija, lytiškumo ugdymas, užkrečiamųjų ligų profilaktika, ėduonies profilaktika, traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija, onkologinių ligų prevencija, širdies, kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto profilaktika, šiaurietiško ėjimo praktiniai užsiėmimai), kurių metu teorinių / praktinių užsiėmimų metu formuojami tam tikros gyventojų grupės sveikos gyvensenos įgūdžiai. Atsižvelgiant į skirtingas gyventojų grupes atitinkamai teikiama ir skirtingo turinio mokymai / teorinė informacija. Dirbama pagal poveikio sritis.

Sudedamosios dalys: paskaitų / praktinių užsiėmimų organizavimas, informacijos paruošimas ir sklaida pagal poveikio sritis / tikslines grupes.

Būdai ir formos: teoriniai / praktiniai mokymai, seminarai, konferencijos, diskusijos ir kt.

2. INFORMACIJA APIE TIKSLŲ ĮGYVENDINIMĄ

2.1. Personalo valdymas

Biuro struktūroje visi darbuotojai tiesiogiai pavaldūs Biuro direktoriui. Biuro veiklos pobūdis nulemia savitą personalo veiklos modelį: administracijos darbuotojų ir visuomenės sveikatos specialistų, atsakingų už visuomenės sveikatos stiprinimą, stebėseną ir vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūrą, darbo vietas yra Biuro administracinėse patalpose, o mokyklų visuomenės sveikatos priežiūros specialistų – ugdymo įstaigų sveikatos kabinetuose.

Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2019 m. kovo 28 d. sprendimu Nr. T2-99 „Dėl Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2014 m. lapkričio 27 d. sprendimo Nr. T2-331 „Dėl Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro steigimo“ pakeitimo“, nustatytas Biure didžiausias leistinas pareigybių skaičius – 12.

Biure 2021 m. dirbo 11 asmenų, iš jų: administracijoje – 5 asmenys (direktorius, vyriausiasis buhalteris, visuomenės sveikatos stiprinimo specialistas, stebėsenos specialistas, vaikų ir jaunimo visuomenės sveikatos priežiūros specialistas), kiti 6 – visuomenės sveikatos priežiūros specialistai mokyklų aptarnavimui rajono ugdymo įstaigose vykdė 3 372 mokinių (2021 m. rugsėjo

---

1 d. duomenys), ugdomų pagal pradinio, pagrindinio, vidurinio, ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, sveikatos priežiūrą.

Biuro specialistams sudarytos sąlygos nuolat kelti kvalifikaciją. 2021 m. kvalifikaciją kėlė 11 darbuotojų įvairiomis temomis: psichikos sveikatos stiprinimo, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, nutukimo prevencijos, užkrečiamų ligų profilaktikos, sveikatos netolygumų mažinimo, jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų diegimo ir kt. Direktorius į komandiruotes vyko 3 kartus kvalifikacijos kėlimo ir Biuro veiklos klausimais.

2.2. Dokumentų valdymas

Per 2021 m. Biure priimti šie vidaus tvarką reguliuojantys dokumentai: 7 įsakymai veiklos klausimais, 26 įsakymų personalo valdymo klausimais. Gautų dokumentų registre užregistruoti 27 raštai ir 22 darbuotojų prašymai personalo klausimais. Buvo išsiųsti 47 informaciniai, veiklą reguliuojantys dokumentai.

Patvirtintas 2021 m. dokumentacijos planas, dokumentų registrų sąrašas. Pavirtinti Biure dirbančių specialistų (sveikatos stiprinimo, stebėsenos ir vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros) bei specialistų, vykdančių mokinių sveikatos priežiūrą mokyklose, planai ir ataskaitos.

Biuras nuolat teikia gyventojams privalomuosius sveikatos mokymus. Iš viso buvo organizuota 566 mokymai: 442 privalomųjų higienos įgūdžių, 122 privalomųjų pirmosios pagalbos mokymai ir 2 mokymai apie alkoholio ir narkotikų žalą žmogaus sveikatai.

2.3. Pagrindinės Biuro veiklos ataskaitos

1. 2020 m. Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaita.
2. Jurbarko rajono savivaldybės vykdomų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo 2020 m. ataskaita.
3. Einamųjų biudžetinių metų ketvirčio bei metinė biudžeto vykdymo ir finansinės ataskaitos, taip pat kitos ataskaitos, nurodytos valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos, skiriamos savivaldybių biudžetams sveikatos apsaugos ministerijos kuruojamoms valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti, planavimo, paskirstymo, naudojimo ir atsiskaitymo už ją tvarkos apraše.
4. Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšomis finansuotų sveikatinimo projektų ataskaitos.
5. Sveikatos ugdymo ir mokymo 2021 m. ataskaita.
6. Personalo 2021 metų ataskaita.
7. Viešųjų pirkimų 2020 metų ataskaita.
8. Ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas ugdomų mokinių visuomenės sveikatos priežiūros, visuomenės sveikatos stiprinimo ir visuomenės sveikatos stebėsenos funkcijų vertinimo kriterijų ir jų reikšmių vykdymo 2020 m. ataskaita.
9. Kitos įvairioms valstybės institucijoms pateiktos ataskaitos.

2.4. Projektinė veikla

Europos sąjungos struktūrinių fondų lėšų finansuojamas sveikos gyvensenos skatinimo regioniniu lygiu projektas „Jurbarko rajono gyventojų sveikos gyvensenos skatinimas“ ir Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų lėšų programos projektas „Sveikatos priežiūros paslaugų teikimo Elektrėnų, Jurbarko ir Prienų savivaldybių mokyklose ir ikimokyklinio ugdymo įstaigose gerinimas“.

Biuras 2017–2018 m. parengė ir 2018 m. birželio 8 d. pasirašė sutartį su Europos socialinio fondo agentūra dėl projekto „Jurbarko rajono gyventojų sveikos gyvensenos skatinimas“ (toliau – Projektas) vykdymo, kuris iš dalies finansuojamas pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonę Nr. 08.4.2-ESFA-R-630 „Sveikos gyvensenos skatinimas regioniniu lygiu“. Iš viso Biurui (veiklų vykdymui, patalpų remontui ir automobilio įsigijimui) buvo skirta 137 798,82 Eur lėšų suma. Įgyvendinto projektu metu buvo siekiama formuoti įvairių amžiaus grupių Jurbarko rajono gyventojų sveikos gyvensenos įgūdžius.

Viso projekto metu buvo organizuojami švietimo renginiai ir praktiniai mokymai sveikos gyvensenos, sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo, ligų prevencijos bei kontrolės temomis (sveika mityba, fizinis aktyvumas, psichikos sveikatos stiprinimas, lyčių lygybė, traumų ir nelaimingų atsitikimų profilaktika, kraujotakos ligas sukeliančių veiksmų mažinimas, žalingų įpročių prevencija ir kt.).

Per paskutiniuosius projekto metus įvykdyti 58 mokymai, iš kurių 37 skirti vaikams ir jaunimui iki 18 metų. Šioje tikslinėje grupėje dalyvavo 404 dalyviai. Tikslinėms grupėms (sveikas senėjimas nuo 55 m., Širdies ir kraujagyslių bei traumų prevencijos mokymų dalyviai) buvo įvykdytas 21 mokymas, dalyvavo 465 dalyviai. Tikslinėms grupėms buvo organizuoti mokymai šiomis temomis: mokymai fizinio aktyvumo skatinimo, sveikatai palankios mitybos skatinimo ir nutukimo prevencijos, alkoholio tabako ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos, psichikos sveikatos stiprinimo, užkrečiamųjų ligų prevencijos ir asmens higienos įgūdžių ugdymo bei pirmosios pagalbos teikimo.

Buvo pradėtas vykdyti Projektas, finansuojamas iš Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų lėšų programos LT03 Sveikata.

Projekto metu numatoma suremontuoti penkis Jurbarko rajono ugdymo įstaigose esančius sveikatos kabinetus bei įsigyti būtinąsias priemones. Jos atitiks šiuolaikinius sveikatos priežiūros reikalavimus bei moksleivių ir darželinukų poreikius kokybiškoms paslaugoms teikti.

Projektas vykdomas su partneriais. Bendra vertė: 243 750,06 Eur. Jurbarko rajonui skirta suma – 83 576,68 Eur.

2021 m. įsigytos planuotos priemonės ir suremontuotas Jurbarko Antano Giedraičio-Giedriaus gimnazijoje esantis sveikatos kabinetas.

2.5. Visuomenės sveikatos priežiūros priemonės

Biuro administracija bei vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialistės, vykdančios sveikatos priežiūrą mokyklose, įgyvendino šias visuomenės sveikatos priežiūros priemones:

Sveikatos priežiūra mokyklose. Sveikatos priežiūra mokyklose vykdoma pagal mokyklų sveikatos priežiūros veiklos planus, kurie yra sudedamoji mokyklos metinio veiklos plano dalis. Iš viso Jurbarko miesto ir rajono mokyklose įvykdyti 439 renginiai (paskaitos, pamokos, diskusijos, pokalbiai ir kt.), išleisti 6 528 vienetai stendų, plakatų, lankstinukų, atmintinių, brošiūrų, knygų ir kt. Internetu pavišinti 155 straipsniai (informacinis pranešimas, publikacija).

Svarbiausių darbų apžvalga.

1. Fizinio aktyvumo skatinimas. Jurbarko rajono ugdymo įstaigose 2021 m. vyko paskaitos-praktiniai užsiėmimai „Sportuok nuotoliniu būdu“, „Sporto ir fizinio aktyvumo nauda psichikos sveikatai“, „Fizinis aktyvumas ir sveikata“, „Jei sportuosiu, augsiu sveikas ir stiprus“, „Solidarumo bėgimas“, „Aukščiau, toliau, greičiau“, „Fizinio aktyvumo svarba“, „Kūno kultūros ir sporto dienos paminėjimas“, „Šiaurietiško ėjimo pagrindai“, „Renginyms vaikų gynimo dienai“, „Aktyvi pertrauka“, „Mankšta, skirta Judėjimo sveikatos labui dienai paminėti“, „Zumba treniruotė vaikams“ ir kiti renginiai fizinio aktyvumo tema, kurių tikslas pateikti informaciją apie fizinio aktyvumo svarbą, rūšis, poveikį organizmui ir rekomendacijas. Buvo išleisti stendai „Judėjimas sveikatos labui“, „Nemokama fizinė veikla naudinga sveikatai“, „Kodėl reikia būti fiziškai aktyviam“. Sukurtas vaizdo klipas „Sveikatiados“ konkursui „Šokio virusas“.

2. Žalingų įpročių prevencija. 2021 m. Jurbarko rajono ugdymo įstaigose vyko įvairios paskaitos rūkymo, alkoholio ir narkotikų vartojimo prevencijos temomis: „Rūkymo žala augančiam organizmui“, „Alkoholio ir tabako žala paauglio organizmui“, „Užgesink tabako gaminį, kol jis neužgesino tavo brangios gyvybės“, „Neleisk tabakui atimti iš tavęs kvėpavimo“, „Žalingų įpročių pinklės“, „Edukacija prieš rūkymą“, akcija „Į kovą prieš rūkymą“. Buvo išleisti standai „Rūkymo žala sveikatai“, „Kaip keičiasi sveikata metus rūkyti“ ir kt.

3. Psichinės sveikatos stiprinimas. Jurbarko rajono mokyklose 2021 m. vyko paskaitos-praktiniai užsiėmimai psichinės sveikatos stiprinimo temomis: „Neskaudink savo draugo“, „Patyčių prevencija“, „Bendrauju be smurto ir patyčių“, „Kaip suvaldyti stresą“, „Smurtas prieš vaikus“, „Smurtas ir jo formos“, „Pažink ir įveik savo nematomus priešus“, „Juoko terapija“, „Emocijų burbulai“, „Pasaulinės psichikos sveikatos dienos paminėjimas“, „Jausmai ir emocijos“, „Mano jausmai – svarbu“, žygis šiaurietiškomis ėjimo lazdomis Savižudybių prevencijos dienos paminėti „Savižudybes mažinkime drauge“. Buvo išleisti standai „Nemokama psichologinė pagalba“, „Vaiko emocijos“, „Ką daryti, kai pyksti?“, lankstinukai „Kaip atpažinti savižudybės rizikos ženklus ir tinkamai reaguoti?“, „Kaip elgtis kai vaikas sako man nuobodu?“.

4. Lytiškumo ugdymas. 2021 m. mokiniams vyko paskaitos-diskusijos apie lytiškumą „Ką turi žinoti bręstantis žmogus“, „Lytinis brendimas“, „Kaip suprantame lytiškumą“, „Mergaitė, mergina...“, „Berniukai auga“, „Ką žinote apie AIDS?“, „Žingsnis į paauglystę“, „Mergaičių lytinio brendimo pradžia“, „Lytiškumo ugdymas. Lytiniu keliu plintančios infekcijos“, „Mergaičių asmens higienos svarba lytinio brendimo metu“, „Berniukų lytinė branda“ ir kt. Buvo išleistas standas „Pasaulinė AIDS diena“.

5. Sveikatos sauga ir stiprinimas, sveikos gyvensenos skatinimas, ligų prevencija.

2021 m. Jurbarko rajono mokyklose buvo vedamos paskaitos-praktiniai užsiėmimai sveikatos saugos temomis: „Sveika gyvensena“, „Būk saugus atostogaudamas“, „Vasaros linksmybės ir pavojai“, „Vanduo gyvybės šaltinis“, „Mano akytės taip pat nori mankštintis“, „Žiemos pavojai“, „Mobiliųjų telefonų įtaka sveikatai“, „Mokinio dienos režimas“, „Pirma pagalba“, „Pavojai gamtoje“, „Saugūs lauko žaidimai“, „Vaikų sauga dėl jų sveikatos“, „Ar telefonas mus neišduos“, „Sveikata – svarbiausias sėkmės įrankis“, „Kuprinių svėrimo akcija“, Tu ne žuvis – tu tik žmogus“, „Sveikata – svarbiausias sėkmės įrankis“ ir kt. Mokyklų visuomenės sveikatos priežiūros specialistai inicijavo konkursus: „Aš sveikatukas“, „Aš piešiu vandenį“.

Buvo išleisti standai „Pasaulinė tuberkuliozės diena“, „Kaip išvengti vandens švaistymo“, „Suprask, priimk, mylėk“, „Kad šventės būtų saugios“, atmintinės „Saugus elgesys vasaros metu“, „Žiemos traumos“, internete buvo platinami straipsniai sveikatos saugos ir stiprinimo temomis.

6. Užkrečiamų ligų profilaktika ir kontrolė. Visose Jurbarko rajono mokyklose vyko paskaitos užkrečiamųjų ligų profilaktikos temomis, kurių tikslas šviesti vaikus apie užkrečiamųjų ligų sukėlėjus, jų plitimo būdus, profilaktiką ir gydymą. Paskaitų temos: „Asmens higiena“, „Svarios rankytės“, „Pasveik be antibiotikų“, „Pasaulinė rankų higienos diena“, „Užkrečiamos ligos“, „Ar atsakingai žiūrime į COVID 19 susirgimą“, „Ką turime žinoti apie antibiotikus?“, „Kiek kartų per dieną plauname rankas?“, „Kūno ir rūbų švara“, „Inspektorius muilys skuba į pagalbą“, „Antibiotikai – vaistas ne nuo visų ligų“, „Nepamirškim ir tuberkuliozės“, „Kelionė į sveikatos karalystę“, „Duok penkis“, „Antibiotikai ir aš“, „Imunizacijos savaitė“ ir kt. Biuro darbuotojai inicijavo piešinių konkursą „Kaip aš įsivaizduoju virusus?“.

Buvo platinami lankstinukai „Ką turime žinoti apie vakcinaciją“, „Kas yra pedikuliozė“, standai „Rekomendacijos įstaigoms dėl COVID 19 prevencijos“, „Kosėjimo ir čiaudėjimo etiketas“, „Kaip plauti rankas“, „Bendri saugumo reikalavimai ugdymo įstaigoms“, „Kaip saugiai dėvėti medicininę kaukę“, „Asmens higiena ir mikrobai“ ir kt.

7. Sveikos mitybos skatinimas ir nutukimo prevencija. Siekiant skatinti sveikos mitybos įpročius nuo pat vaikystės, 2021 m. rajono mokyklose skaitytos paskaitos ir vyko praktiniai užsiėmimai tokiomis temomis: „Sveikas maistas – džiaugsmas mano pilveliui“, „Sveika mityba – sveikatos pagrindas“, „Vitaminų šaltiniai žiemos metu“, „Kas išgydys rudenėlį“, „Gardus ir

sveikas maistas“, „Pasirinkime dietą“, „Maisto įvairovė mūsų kasdienybėje“, „Sveikatai palanki mityba ir fizinis aktyvumas“ ir kt.

Mokyklų visuomenės sveikatos priežiūros specialistai inicijavo fotografijų konkursą „Baisuokliškas patiekalas“, dalyvavo „Sveikatiados“ konkurse „Užkandžių fiesta“, išleido standus „Sveikas maistas“, paruošė ir pradinių klasių mokiniams mokyklose platino knygeles „Šeškiukas Hektoras renkasi sveiką maistą“. Internetu buvo platinami straipsniai apie sveikos mitybos svarbą.

2.6. Savivaldybės visuomenės sveikatos stebėseną (monitoringą)

Visuomenės sveikatos stebėseną įgyvendinama vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“ patvirtintais nuostatais. Stebėseną vykdoma, siekiant gauti išsamią informaciją apie savivaldybių teritorijų visuomenės sveikatos būklę ir remiantis objektyvia informacija planuoti bei įgyvendinti prevencines priemones.

Biuro specialistas, atsakingas už visuomenės sveikatos stebėseną, vykde demografinės situacijos, sveikatos būklės, sergamumo, mirtingumo, sveikatos priežiūros išteklių, mokinių sveikatos, socialinės ekonominės būklės, aplinkos rodiklių stebėseną. Rodikliai lyginami su Lietuvos rodikliais. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2018 m. gruodžio 6 d. įsakymu Nr. V-1407 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, stebėtų rodiklių skaičius – 51, parengta 1 stebėsenos ataskaita. 2021 m. biuro specialistas dalyvavo mokymuose ir pradėjo dirbti su nauja visuomenės sveikatos informacine sistema sveikstat.hi.lt, kurioje pateikiama daugelis sveikatos rodiklių.

Mokinių gyvenimo tyrimai atliekami vadovaujantis Bendraisiais savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“. Nuostatų 8.3 punkte nurodoma, kad pagal Higienos instituto parengtą metodiką ir klausimynus ne rečiau nei kas 4 metus kovo–gegužės mėnesiais nuo 2016 m. turi būti atliekami 5-ų, 7-ų, 9-ų (pirmų gimnazijos) klasių mokinių gyvenimo stebėsenos tyrimai, nuo 2018 metų turi būti atliekami suaugusių savivaldybės gyventojų gyvenimo stebėsenos tyrimai, tyrimų duomenys iki tų metų, kuriais atliktas atitinkamas tyrimas, liepos 1 d. pateikiami Higienos institutui. Dėl užsitęsusių karantino mokinių gyvenimo tyrimas buvo nukeltas į 2020 m. rugsėjo–spalio mėnesius, o duomenų apdorojimas ir pateikimas Jurbarko rajono savivaldybei įvyko 2021 m.

1 lentelė. Visuomenės sveikatos stebėsenos vykdymas

Vertinimo kriterijų pavadinimas	Vertinimo kriterijaus planinė reikšmė	Vertinimo kriterijaus įvykdymas	Vertinimo kriterijaus įvykdymas (proc.)
Savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos rodiklių skaičius (vienetais)	51	51	100
Stebėsenos ataskaitos ir pasiūlymų dėl gyventojų sveikatos būklės gerinimo rengimas	1	1	100
Duomenų suvestinių, tyrimų rengimas ir teikimas valstybės ir savivaldybės institucijoms, darbo grupėms, duomenų teikėjams, visuomenės informavimo priemonėms	1	1	100
Informacijos apie visuomenės sveikatos stebėsenos rezultatus viešinimas	1	1	100

2.7. Visuomenės sveikatos stiprinimas

Biuro specialistas, atsakingas už visuomenės sveikatos stiprinimą, teikė visuomenės sveikatos stiprinimo paslaugas: organizavo ir vykdė sveikatos stiprinimo renginius, teikė konsultacijas ir rengė, platino informacinę medžiagą apie sveikatą.

Svarbiausių darbų apžvalga.

1. 2021 m. Biuro darbuotojų veikla valdant pandemiją:

1.1. Bendradarbiaudami su Jurbarko r. PSPC, Biuro darbuotojai dirbo mobiliuose laboratorinių tyrimų paėmimo (tepinėlių iš paciento nosiaryklės ir ryklės paėmimo mobiliuose punktuose COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) laboratoriniams tyrimams atlikti) komandose. Įtrauktų darbuotojų skaičius – 6.

1.2. Biuro darbuotojai instruktavo ir konsultavo ugdymo įstaigų mokinius ir darbuotojus dėl antigenų testų atlikimo ir kitais su COVID-19 ligos pandemijos valdymu susijusiais klausimais (dėl ugdymo pritaikymo OV sprendimams klausimais, prisidėjo prie COVID-19 ligos plitimo valdymo, teikė informaciją mokinių tėvams, mokiniams ir mokytojams apie reikalingas profilaktines priemones, dalyvavo identifikuojant ir izoliuojant sergančius mokinius, teikė konsultacijas).

1.3. Bendradarbiaudami su NVSC Jurbarko skyriumi, Biuro darbuotojai vykdė COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) atvejo ir protrūkio epidemiologinę diagnostiką savivaldybės teritorijoje esančiose ugdymo įstaigose. Visuomenės sveikatos biuro specialistai ištyrė 204 COVID-19 ligos atvejus, patvirtintus Jurbarko rajono gyventojams (epidemiologinis ištyrimas, didelės rizikos asmenų sąrašų sudarymas, suvedimas į sistemą, židinio protrūkio ir užsikrėtimo tipo nustatymas).

1.4. Nuolatinės informacinės medžiagos apie COVID-19 ligos pandemijos valdymą, skiepijimą, prevenciją ir kt. ruošimas, platinimas, atnaujinimas, supažindinimas.

2. Sveikatos stiprinimo programos, skirtos širdies ir kraujagyslių ligų bei cukrinio diabeto profilaktikai, vykdymas. 2021 m. programoje dalyvavo Jurbarko rajono pirminio lygio viešosios asmens sveikatos priežiūros įstaigos: Jurbarko r. PSPC, Eržvilko PSPC, Šimkaičių ambulatorija ir Viešvilės ambulatorija. Programą pradėjo 34 asmenys, iš kurių programą baigė – 32 asmenys. Šios įstaigos Biurui siuntė sąrašus asmenų, sutikusių dalyvauti programoje. Vėliau šie asmenys buvo kviečiami į Biuro vykdomus fizinio aktyvumo užsiėmimus, paskaitas apie sveikatai palankų gyvenimo būdą. Širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupių asmenų sveikatos stiprinimo programos vykdymo ataskaita (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2020 m. balandžio 8 d. įsakymo V-776 „Dėl sveikatos stiprinimo programos, skirtos širdies ir kraujagyslių ligų bei cukrinio diabeto profilaktikai, organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 4 priedas „Sveikatos stiprinimo programos, skirtos širdies ir kraujagyslių ligų bei cukrinio diabeto profilaktikai, efektyvumo vertinimo ataskaita“) pateikta Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centrui.

3. Sveikatos stiprinimas, sveikos gyvensenos skatinimas. Sausio 27 ir 28 dienomis, minint Pasaulinę Dauno sindromą dieną, Biuro darbuotojai kvietė į nuotolines paskaitas „Dauno sindromas: skirtingų kojinių istorija“. Jose buvo pateikiama ne tik aktualiausia ir svarbiausia informacija apie šiuos sutrikimus, tačiau diskutuota apie įvairias galimas situacijas, aplinkinių reakcijas, apie tai, kaip reikėtų megzti ryšį su šiuos sutrikimus turinčiais žmonėmis.

Tai pat buvo kviečiama prisidėti prie socialinės akcijos „Nenurašyk, o palaikyk“, skirtos išreikšti paramą jautriai visuomenės ląstelei, plėsti tolerancijos ribas, mažinti atskirtį bei formuoti sveiką visuomenės požiūrį į žmones su šia negalia. Biuro socialiniame tinkle „Facebook“ vyko konkursas, kuriama buvo prašoma komentuose dalintis savo nuotrauka, kurioje mūvimas skirtingas kojines.

Balandžio 2 dieną minint Pasaulinę autizmo dieną Biuro darbuotojai kvietė į nuotolinę paskaitą „Autizmas: mezgame pokalbius“. Paskaitos klausytojai turėjo galimybę išgirsti elgesio analizės specialistę, kuri akcentavo, jog esame įsitikinę, kad žmonės, turintys šiuos sutrikimus,

---

dabar turi galimybių tobulėti nei bet kada anksčiau. Nors jie dažnai gali susidurti su iššūkiais, tačiau jie taip pat gali įveikti kliūtis ir mėgautis pilnaverčiu gyvenimu. Norint, kad autizmo spektro sutrikimą turintys žmonės bei jų šeimos nariai būtų laimingi, labai svarbu naudotis patyrusių specialistų patarimais bei ugdyti visuomenę ir mus supančią bendruomenę.

Biuro socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje buvo organizuojamas konkursas, kuriuo buvo siekiama išreikšti savo palaikymą asmenims, turintiems autizmo spektro sutrikimus. Palaikymą buvo galima išreikšti komentuose įkeliant nuotraukas, kuriose atsispindi simbolika ar spalva tikslinga minėti šią dieną (mėlynos spalvos rūbai, lietaus lašeliai, profilio nuotrauka su proginiu rėmeliu ir kt.).

Gegužės 29 dieną bendradarbiaujant su Mažosios Lietuvos Jurbarko krašto kultūros centru, Viešvilės skyriumi buvo surengta šeimų šventė „Sveikadienis ant dviračių“. Renginys prasidėjo rytine apšilimo mankšta, prieš išvyką su dviračiais, kurią organizavo Biuro specialistai. Apšilimas prieš fizinį krūvį yra labai svarbus, nes padeda išvengti traumų, paruošia širdį ir visą organizmą krūviui. Taip pat padeda krūviui pasiruošti psichologiškai.

Vėliau visi dalyviai startavo į išvyką su dviračiais. Pusiaukelėje laukė proto mankšta „Kiek daug žinai apie savo sveikatą?“, kurią rengė Biuro specialistai. Sugrįžę dalyviai turėjo galimybę pailsėti. Mažųjų dalyvių jau laukė Biuro suorganizuota puiki fizinio aktyvumo skatinimo veikla – šokinėjimas ant batuto. Kol vienos tikslinės grupės dalyviai (vaikai) šokinėjo ant batuto, kita tikslinė grupė (suaugusieji) turėjo galimybę apsilankyti „Sveikatos palapinėje“, kurioje buvo galima: pasidaryti kūno masės analizę, paragauti sveikatai palankių kokteilių bei gauti jų receptus, susipažinti su pirmosios pagalbos veiksmais, gauti atsakymus į klausimus susijusius su sveikata. Renginys užbaigtas „Flashmobu“.

Birželio 18 dieną buvo organizuojama tarptautinė jogos diena. Tai tarsi dienos stovykla, kurios metu buvo supažindinama su sportinės jogos, „AcroYoga“ ir vaikščiojimu ant žarijų technikomis, teigiama nauda žmogaus organizmui.

Birželio 29 dieną bendradarbiaujant su VšĮ „Jurbarko socialinės paslaugos“ buvo organizuojamas renginys „Judesio sukuryje“, kuris buvo skirtas Globėjų savaitei paminėti. Taip pat buvo kviečiama atlikti kūno masės analizę, o renginio pabaigoje dalyviai šoko vienybės šoki.

Rugsėjo 18 dieną linijinių šokių festivalyje „Sportas visiems“, kuris vyko Palangoje, dalyvavo Biuro organizuojamų nemokamų linijinių šokių užsiėmimų dalyvės, kurios sušoko net 15 šokių programą.

Tai didžiausias šokių renginys Lietuvoje po atviru dangumi, sutraukiantis daugybę linijinių šokių mylėtojų ne tik iš Lietuvos. 2021 m. sulaukta svečių iš Nyderlandų, Latvijos ir Vokietijos, kurie prisijungė prie 35 kolektyvų iš visos Lietuvos. Linijiniai šokiai – puiki laisvalaikio praleidimo, sveikatingumo ir saviraiškos priemonė, kuri skirta kiekvienam žmogui, nepriklausomai nuo amžiaus, ūgio, svorio ar gebėjimų. Tai paprasčiausias būdas pradėti būti fiziškai aktyviam.

Rugpjūčio 23 dieną vyko nuotolinė paskaita „Kokių savybių reikia vaikui einant į pirmą klasę?“. Paskaitos metu buvo aptarta, kokių gebėjimų ir įgūdžių reikia vaikui pradedančiam lankyti mokyklą. Buvo diskutuota apie alfa kartos vaikų ypatumus, gilinamasi į vaiko kalbos išlavėjimo reikšmę, intelektualinę ir emocinę raidą. Paskaitą vedė psichologė, krizių valdymo konsultantė, kognityvinės elgesio terapijos praktikė.

Spalio 5 ir 7 dienomis vyko paskaita „Mitybos reikšmė širdies ir kraujagyslių ligų bei cukrinio diabeto atsiradimui ir prevencijai. Sveikatai palankaus maisto gaminimo principai“. Paskaitos metu buvo siekiama motyvuoti gyventojus gyventi sveikiau ir sumažinti širdies bei kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto riziką.

Visus 2021 m. vyko privalomieji higienos įgūdžių ir pirmosios pagalbos mokymai, pokalbiai apie alkoholio, narkotikų ir psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo poveikį žmogaus sveikatai.

4. Visuomenės psichikos sveikatos gerinimas. Nuo 2021 metų kovo 1 dienos pradėtos teikti priklausomybių konsultantų paslaugos pagal kliento poreikį (iš anksto nenustatomu grafiku). Pernai du konsultantai suteikė 400 konsultacijų.

Paslauga teikiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. rugsėjo 7 d. įsakymu Nr. V-989 „Dėl priklausomybės konsultavimo paslaugų rizikingai ir žalingai alkoholi vartojantiems asmenims teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. rugsėjo 7 d. įsakymu Nr. V-990 „Dėl priklausomybės konsultavimo paslaugų rizikingai ir žalingai alkoholi vartojantiems asmenims teikimo neformaliojo mokymo programų derinimo ir priklausomybės konsultavimo paslaugas norinčių teikti asmenų išklaustyti kitų mokymų atitiktis apraše nustatytiems mokymo programų reikalavimams vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Nuo gegužės 1 dienos iki gruodžio 18 dienos savivaldybėje buvo organizuojami darbuotojų kompetencijos didinimo psichikos sveikatos srityje mokymai. 2021 m. norą dalyvauti psichikos sveikatos kompetencijų didinimo įmonių (įstaigų) darbuotojams programoje pareiškė VŠĮ Smalininkų Senjorų namai ir Jurbarko „Ažuoliuko“ mokykla. Paslauga teikiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. V-2143 „Dėl darbuotojų kompetencijos psichikos sveikatos srityje didinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

2021 m. gegužės–gruodžio mėnesiais darbuotojai dalyvavo užsiėmimuose, kurių metu, psichologo ir profesinės sveikatos priežiūros specialisto komanda vertino darbuotojų psichoemocinę būklę, pagrindines problemas bei psichikos sveikatos raštingumo lygį, suteikė žinių apie psichikos sveikatą darbo vietoje, sudarė tolesnių veiksmų planą, atliko atvejo analizę ir ieškojo galimų sprendimo būdų. Paslauga teikiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. V-523 „Dėl mokyklų darbuotojų kompetencijos psichikos sveikatos srityje didinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Nuo kovo 1 dienos buvo teikiamos psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo paslaugų teikimo paslaugos savivaldybėje. Paslaugas teikė VŠĮ „Psichologija Anima“. Paslaugos buvo teikiama nenustatytu grafiku, esant poreikiui. Iš viso suteikta 290 konsultacijų. Paslauga teikiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2020 m. liepos 31 d. įsakymu Nr. V-1733 „Dėl psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo paslaugų teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

5. Fizinio aktyvumo skatinimas. Nuo balandžio 1 dienos, esant COVID-19 ligos pandemijos ribojimams, visos sveikatinamojo fizinio aktyvumo veiklos buvo organizuojamos pagal rekomendacijas lauke du kartus per savaitę:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais Jurbarko krašto muziejaus filialo Vinco Grybo memorialinio muziejaus kiemelyje, adresu Vydūno g. 15, Jurbarkas, vyko linijinių šokių treniruotės suaugusiems. Linijiniai šokiai – tai puiki atsipalaidavimo, sveikatingumo ir saviraiškos priemonė. Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro organizuojamų nemokamų linijinių šokių užsiėmimai yra skirti kiekvienam žmogui, nepriklausomai nuo lyties, ūgio, svorio ar gebėjimų.

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais Jurbarko Vytauto Didžiojo progimnazijos stadione, adresu Vytauto Didžiojo progimnazija, Vytauto Didžiojo g. 53A, Jurbarkas, vyko latino šokių treniruotės suaugusiems. Latino šokiai – sveikatai naudingas užsiėmimas, menas ir socialinis reiškiny. Tai ne tik gražių judesių derinys, kurį malonu stebėti, bet suteikia mūsų kūnui ir sielai progą atsiskleisti, atsipalaiduoti ir bendrauti kūno kalba. Širdis, vidaus organai, raumenys ir psichologiniai procesai – veikia ritmingai. Šokiai gerina savijautą, padeda išlaikyti grakščią figūrą ir daugelio žmonių teigimu, padeda gydyti įvairius negalavimus.

Įvairiomis savaitės dienomis vyko sveikatinamojo fizinio aktyvumo užsiėmimai: „Minu ir mankštinuosi“ (pirmadieniais ir ketvirtadieniais Jurbarko mieste), „Bėgimo treniruotės“ (antradieniais ir ketvirtadieniais Jurbarko Naujamiesčio progimnazijoje), „Mankšta su riedučiais“ ir „Šiaurietiškas vaikščiojimas“ (antradieniais ir ketvirtadieniais Jurbarko mieste), „Mankšta ant Bellicon batutų“ (trečiadieniais ir penktadieniais Jurbarko Antano Giedraičio-Giedriaus

gimnazijoje), „Sveikatingumo mankšta kineziterapinių pratimų pagrindu“ (trečiadieniais ir penktadieniais Jurbarko krašto muziejaus filialo Vinco Grybo memorialinio muziejaus kiemelyje). Sveikatinamojo fizinio aktyvumo tikslas – stiprinti funkcinį organizmo pajėgumą sveikatai nesukeldamas pavojaus ar žalos bei formuoti savarankiškus sveikatinamojo fizinio aktyvumo gebėjimus ir įgūdžius.

Nuo rugsėjo 1 dienos iki gruodžio 18 dienos, pasikeitus COVID-19 ligos pandemijos ribojimams, visos sveikatinamojo fizinio aktyvumo veiklos buvo organizuojamos pagal rekomendacijas viduje:

antradieniais ir ketvirtadieniais – linijinių šokių užsiėmimai Biuro treniruočių salėje,
pirmadieniais ir trečiadieniais – latino šokių užsiėmimai Biuro treniruočių salėje,
antradieniais ir ketvirtadieniais – užsiėmimai asmenims nuo 65 metų Biuro treniruočių salėje, adresu Ugniagesių g. 1, Jurbarkas.

antradieniais ir ketvirtadieniais – mankšta su kineziterapeutu Biuro treniruočių salėje,
pirmadieniais ir trečiadieniais – „Rytinė joga“ sporto klube „Pantera“,
pirmadieniais ir trečiadieniais – „Pilates treniruotės“ Jurbarko Vytauto Didžiojo progimnazijoje.

Veiklos buvo vykdomos pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2021 m. spalio 22 d. įsakymą Nr. 2330 „Dėl Sveikos mitybos ir fizinio aktyvumo skatinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

2 lentelė. Visuomenės sveikatos stiprinimo vykdymas

Vertinimo kriterijų pavadinimas	Vertinimo kriterijaus planinė reikšmė	Vertinimo kriterijaus įvykdymas	Vertinimo kriterijaus įvykdymas proc.	Pastaba*
1	2	3	4	5
Parengtų informacinių pranešimų, straipsnių skaičius (vienetais) iš jų:	160	164	102,5	Viršyta dėl papildomų projektinių veiklų ir didesnio poreikio nei planuota
Sveikos mitybos skatinimo ir nutukimo prevencijos srityje	10	10	100	–
Fizinio aktyvumo skatinimo srityje	30	30	100	–
Sveikos aplinkos kūrimo srityje	5	5	100	–
Sužalojimų prevencijos srityje	5	5	100	–
1	2	3	4	5
Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos srityje	10	10	100	–
Užkrečiamųjų ligų prevencijos srityje	40	40	100	107

Psichikos sveikatos stiprinimo srityje	56	60	140	Didesnis poreikis nei planuota
Sveikatos sauga ir stiprinimas	4	4	100	–
Sveikatinimo renginių skaičius (vienetais), iš jų:	251	268	106,8	Viršyta dėl papildomų projektinių veiklų ir didesnio poreikio nei planuota
Sveikos mitybos skatinimo ir nutukimo prevencijos srityje	10	10	100	–
Fizinio aktyvumo skatinimo srityje	144	144	100	–
Sveikos aplinkos kūrimo srityje	9	9	100	–
Sužalojimų prevencijos srityje	6	6	100	–
Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos srityje	3	3	100	–
Užkrečiamųjų ligų prevencijos srityje	15	20	133,3	Dėl COVID-19 ligos pandemijos ir paskelbto karantino šalyje padidėjo renginių poreikis
Psichikos sveikatos stiprinimo srityje	50	62	124	Dėl COVID-19 ligos pandemijos ir paskelbto karantino šalyje padidėjo renginių poreikis
Sveikatos sauga ir stiprinimas	14	14	100	–
Sveikatinimo renginiuose dalyvavusių asmenų skaičius (vienetais), iš jų:	6653	7305	110	Viršyta dėl papildomos projektinės veiklos arba dėl didesnio poreikio nei buvo planuota
1	2	3	4	5
Sveikos mitybos skatinimo ir nutukimo prevencijos srityje	264	283	107	Viršyta dėl papildomos projektinės veiklos. Planuojant nebuvo žinoma, ar projektas bus patvirtintas

Fizinio aktyvumo skatinimo srityje	1 600	1 664	104	Dėl COVID-19 ligos pandemijos ir ribojimų šalyje dalis sveikatinamojo fizinio aktyvumo užsiėmimų vyko lauke, todėl juose dalyvauti galėjo neribotas skaičius žmonių
Sveikos aplinkos kūrimo srityje	384	395	102,9	Viršyta dėl papildomos projektinės veiklos
Sužalojimų prevencijos srityje	360	380	106	Viršyta dėl papildomos projektinės veiklos
Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos srityje	245	255	104,1	Viršyta dėl papildomos projektinės veiklos. Planuojant nebuvo žinoma, ar projektas bus patvirtintas
Užkrečiamųjų ligų prevencijos srityje	416	420	100,1	Dėl COVID-19 ligos pandemijos ir paskelbto karantino šalyje padidėjo renginių poreikis, todėl ir dalyvių skaičius didesnis nei planuota
Psichikos sveikatos stiprinimo srityje	3 000	3 508	117	Viršyta dėl didelio poreikių paslaugų
Sveikatos sauga ir stiprinimas	384	400	104,2	Viršyta dėl papildomos projektinės veiklos
Konsultavimo paslaugų skaičius (vienetais), iš jų:	640	770	120,3	Viršyta dėl COVID-19 pandemijos ir paskelbto karantino šalyje padidėjo konsultacijų poreikis
Sveikos mitybos skatinimo ir nutukimo prevencijos srityje	6	6	100	–
Fizinio aktyvumo skatinimo srityje	12	12	100	–
Sveikos aplinkos kūrimo srityje	15	15	100	–
1	2	3	4	5
Sužalojimų prevencijos srityje	5	5	100	–

Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos srityje	300	400	133,3	Dėl COVID-19 ligos pandemijos ir paskelbto karantino šalyje padidėjo konsultacijų poreikis
Užkrečiamųjų ligų prevencijos srityje	12	16	133,3	Dėl COVID-19 ligos pandemijos ir paskelbto karantino šalyje padidėjo konsultacijų poreikis
Psichikos sveikatos stiprinimo srityje	278	304	109	Dėl COVID-19 ligos pandemijos ir paskelbto karantino šalyje padidėjo konsultacijų poreikis
Sveikatos sauga ir stiprinimas	12	12	100	–

*Nurodomos nepasiektų arba viršytų vertinimo kriterijų reikšmių priežastys.

3 lentelė. Visuomenės sveikatos stiprinimo vykdymas

Sveikatos mokymo paslaugų skaičius	268
Dalyvių skaičius	7 305
Informavimo paslaugų skaičius	164
Konsultavimo paslaugų skaičius	770
Konsultuotų asmenų / institucijų / darbo grupių skaičius	15

3. PAGRINDINIAI FINANSINIAI RODIKLIAI

Biuro finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais. Jurbarko rajono savivaldybės gyventojų visuomenės sveikatos priežiūros veiklai gautos ir panaudotos lėšos 2021 m.:

- Valstybės biudžeto tikslinės dotacijos lėšos – 263 960,30 Eur.
- Jurbarko rajono sveikatos priežiūros specialiosios rėmimo programos lėšos – 0,00 Eur.
- Europos Sąjungos agentūros projekto lėšos – 0,00 Eur.
- Jurbarko rajono savivaldybės lėšos projektui – 488,29 Eur.
- Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų projekto lėšos – 22 314,97 Eur.
- Už teikiamas paslaugas Biuras gavo 4 763,98 Eur.

4 lentelė. Informacija apie panaudotas lėšas

Finansavimas	Panaudota lėšų, Eur
Valstybės biudžeto lėšos, iš jų:	263 960,30
Darbo užmokesčiui	173 773,99
Socialinio draudimo įmokoms	2 525,31
Ryšių paslaugoms	2 775,00
Transporto paslaugų įsigijimui	1 800,00

Komandiruotėms	30,00
Kvalifikacijai kelti	806,00
Komunalinėms paslaugoms	1 513,00
Informacinių technologijų prekėms ir paslaugoms	3 664,00
Kitoms prekėms ir paslaugoms	77 073,00
Pajamos už teikiamas paslaugas, iš jų:	4 763,98
Kitoms prekėms ir paslaugoms	4 763,98

5 lentelė. Informacija apie darbo užmokestį

Darbuotojai	Etatai	Užimti etatai 2021 m.	2021 m. vidutinis mėnesinis darbo užmokestis (neatskaičius mokesčių), Eur	2021 m. vidutinės mėnesio priemokos už papildomus darbus (neatskaičius mokesčių), Eur
Direktorius	1	1	2 138	–
Visuomenės sveikatos stiprinimo specialistas	2	1	1 363	344
Vyr. buhalteris	0,5	0,5	669	–
Visuomenės sveikatos stebėsenos specialistas	0,5	0,5	612	51
Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas (vaikų ir jaunimo sričiai)	0,75	0,75	784	76
Visuomenės sveikatos specialistai, vykdančys sveikatos priežiūrą mokyklose	7,25	7,25	891	91

4. VEIKLOS TOBULINIMO PERSPEKTYVOS

- Kelti Biuro darbuotojų kvalifikaciją, sudaryti sąlygas tobulinti savo bendras kompetencijas bei skatinti darbuotojus lavintis ir tobulėti įvairiapusiškai.
- Įstaigos vadovui nuolat tobulinti savo vadovavimo įgūdžius.
- Skirti didesnę dėmesį viešųjų ryšių tobulinimui, siekiant informuoti gyventojus apie įstaigą ir jos veiklą.
- Tobulinti įstaigos tarpinstitucinį bendradarbiavimą, siekiant didinti kitų sektorių indėlį į visuomenės sveikatos priežiūrą.
- Aktyvinti suaugusiųjų sveikatos ugdymą, tobulinti mokinių sveikatos priežiūros organizavimą.

Problemos, su kuriomis susiduriama Biuro veikloje:

-
- Teisės aktų, reglamentuojančių visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų nomenklatūrą, paslaugų teikimo aprašymą, nebuvimas.
  - Švietimo sistemoje ir toliau nėra teisiškai įteisinta „sveikatos pamoka“. Visuomenės sveikatos specialistai visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas ugdymo įstaigose vykdo kaip neformalųjį sveikatos ugdymą.
  - Nėra unifikuotos visuomenės sveikatos priežiūros statistinės ataskaitos, kuria galėtų naudotis visos institucijos. Didelis veiklos planavimo dokumentų ir veiklos ataskaitų skaičius, jų pateikimas įvairioms valstybės institucijoms trukdo vykdyti tiesioginę Biuro veiklą.

Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės
sveikatos biuro direktorė

Diana Griškuvienė

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Jurbarko rajono savivaldybės taryba, 188713933, Dariaus ir Girėno g. 96, 74187 Jurbarkas
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 2021 metų veiklos ataskaitos
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-04-05 17:00:00 T2-76
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Skirmantas Mockevičius Savivaldybės meras
Sertifikatas išduotas	SKIRMANTAS MOCKEVIČIUS
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-05 15:03:12
Parašo formatas	-
Laiko žymoje nurodytas laikas	XAdES-T
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	AS Sertifitseerimiskeskus,,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-01-14 10:20:17 - 2026-01-13 23:59:59
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Augenija Tamošaitytė Vyriausioji specialistė
Sertifikatas išduotas	AUGENIJA TAMOŠAITYTĖ
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-05 16:01:36
Parašo formatas	-
Laiko žymoje nurodytas laikas	XAdES-EPES
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	AS Sertifitseerimiskeskus,,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2019-12-17 16:16:32 - 2024-12-15 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	WebPartner
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus.
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2022-04-05 16:36:12 WebPartner
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir jį atspausdinęs darbuotojas	2022-04-05 16:36:12 nuorašą suformavo ir atspausdino Tamošaitytė Augenija